рѣ ми горѣ в' стѣнитѣ. Д. 23. 4) на онзи свѣтъ, на небето: тука ако не можем тамо горѣ ще се расправим. 5) Горѣ-долѣ (долу) а) от горѣ до долу, всякак, стани, стани да разглевам горѣ долу по пътища. М. 177. Ние горѣ долу не ходим. Зк. 26. б) приблизително, повърхно: от малко, малко: Частинитѣ кѣщи у Бомбея горѣ долѣ си приличат. Л. Д. 1874 р. 124. Но за да знае човѣк горѣ, долѣ причинитѣ на болѣститѣ и дългината(?) ѣва. З. 23.∴ По-горѣ: можина(?) вѣрност е там по-горѣ. Гп. 122. По-на горѣ: Два орла, два мили братя, по на горѣ се дигате, во где ми душа излѣзе. М. 82. От горѣ, над, на горното мѣсто: Хинями(?) от горѣ гледаха Д. 53 Най горѣ, на чело, на първо мѣсто: райскитѣ софри ставени, най горѣ свети Никола. М. 33. И нареди на честна трапеза, най горѣ седнѣ Марко Кралевиче. М. 127. също и Най отгорѣ.

∴ На горѣ: към горнята страна: На горѣ минеш за минеш у Малашкини Нимищ(?). Д. 10.

Гордъ, а, о, — и (Зп) колко пъти или гордъи? Дѣ е гордю.

Горюшка (та) в. Горушка: Пиу, пуу, Горюшке, дѣ си била вранчушке. Ч. 279.

Горянин (Зп) който живѣе в' горатa, високо в' непроходимитѣ мѣста. Употрѣбява се като епитет на змѣя: Айти тебе змѣе горянине. М. 527 и вейте змѣя горянин. 2) който гори, свѣти като огнен змѣй: Змѣйноле ти огнѣйноле. Пд.

Гордѣне (то) състоянието на огова който гори: дърва гордѣне, от гордѣнието на очитѣ; то свѣо гордѣне.

Горя, иш. Гл. ср. и дл. а) в' собств. знач. изгарям, свиквам се, разрушавам се от горѣнье: свѣщта гори, дървата горят. Сараи горят, по двор ги гледа. Д. 55 На гробоветѣ двѣ свѣщи горят. Д. 83. Из под ним църна земя горит, горит земя четири аршини. М. 30. 2) свѣтя: очитѣ му горят като свѣщи в' тъмнината: Не щеш ти слънце да гори, ни мѣсечина свѣтлива. 1874. р. 180. 3) усѣщам вѫтрѣшна горещина, разгорещение и кръвета: дъвшитѣ му горят; Гори му главата, гори за вода. Д. 8. 4) обзет от страст, растопен, желание: Гори ми сърцето да се удари с' враговетѣ. Гори от любов. 5) стига много огън, пожар: в' една година два пъти горѣхми. 6) в' дл. знач: как си горила момата Драгано, така да гориш и ти самичка Д. 56. Дано огън паре горѣ. Д. 35. Не гори ми мое бѣло лице. М. 193. Не ма гори. Изгорима, мъчиха го, гориха го. Църцитѣ горѣха тамян. Т. 182.

Господ (род. да и дя; зв. ди) Всевишний господар: Господ бог; божие ле вишни господи. Д. 44. Повардите ма за господя. Господ забавя, ама не забравя. Господ дава, ама в' кошара не вкарва; Посл.

Госба (та) в. гозба и гостба.

Господар (Зп)'' домакин който има слуги, заповѣдва на йдщо: като порасте трѣба да иде на маистор или на господар. 2) хорба дѣмя, първанец, прѣден човѣк: до първенцитѣ и господаритѣ в' село то. 3) князове, воеводи: влашкитѣ господари; аудентис. Ефенди 4) цар. Велики господарю; Едни наше господаре. М. 167

Господарка (та)'' жена господар. или жена на господаря. 2) в. Господѣра.

Господарев, а, о, — и (Зп) на господаря

Господарица (та) в. господарка. На господаря, или на господарицата. Сп. 1869. р. 206.

Господеки, а, о, — и (Зп) 1) който приличат да господар: господска вечеря. 2) господски празници, които се отнасят на Господа, каквото рождество богоявление, преображение.

Господарство (то) 1) достоинството на господаря. 2) самото господарство, държавата, царството: честито да ти е царството, царството, господарството.

Господски нар. властливо, заповѣднически: не може да търпи да се обиссате тъй господски в' кѫщата им. 1875 р. 152.

Господарувам. Гл. дл. владѣя като господар, управям господарството. 2) прѣобладавам. Идиский язик се распространил и господарувал до края на XV вѣк. 1872. р. 217.